

VĂN HÓA TRUYỀN THỐNG TRONG NGHỆ THUẬT THIẾT KẾ KHÔNG GIAN NỘI THẤT Ở VIỆT NAM

ThS. Hồ Xuân Phi

Trường Đại học Hòa Bình

Tác giả liên hệ: hxphi@daihochoabinh.edu.vn

Ngày nhận: 18/5/2023

Ngày nhận bản sửa: 22/5/2023

Ngày duyệt đăng: 26/6/2023

Tóm tắt

Văn hóa truyền thống là hệ thống giá trị văn hóa được hình thành bởi tất cả những sản phẩm do con người tạo ra, bao gồm cả giá trị phi vật chất và vật chất của một dân tộc từ xa xưa. Những giá trị sản phẩm đó là một tổng thể phức hợp gồm kiến thức, nghệ thuật, đạo đức, luật pháp, phong tục và bất cứ những khả năng, tập quán nào mà con người thu nhận được trong xã hội.

Văn hóa được định lượng bằng chất lượng cuộc sống ngày càng được biểu hiện rõ nét trong thiết kế không gian nội thất. Vì vậy, vai trò của văn hóa truyền thống Việt Nam trong nghệ thuật thiết kế nội thất ngày càng được xã hội nhận thức sâu sắc và coi trọng. Ngày nay, với cuộc sống hối hả và bận rộn nhưng không làm mất đi trong tâm trí mọi người vai trò văn hóa truyền thống trong mỗi không gian nội thất. Hơn nữa, văn hóa còn được coi như tế bào gốc làm nền tảng cho định danh và sự nhận diện thương hiệu của một sản phẩm. Nhu cầu về nghệ thuật trang trí nội thất ngày càng cao và cấp thiết trong kiến trúc và các không gian sống, làm việc và sinh hoạt, đáp ứng nhu cầu vật chất và văn hóa tinh thần của con người trước sự phát triển mạnh mẽ của cuộc sống đương đại.

Từ khóa: Văn hóa truyền thống, nghệ thuật thiết kế nội thất.

Traditional Culture in Interior Space Design Art in Vietnam

MA. Ho Xuan Phi

Hoa Binh University

Corresponding author: hxphi@daihochoabinh.edu.vn

Abstract

Traditional culture is a system of cultural values formed by all products created by humans, including both intangible and tangible assets of a nation from ancient times. These cultural values are a complex whole consisting of knowledge, art, ethics, laws, customs, and any of the abilities and habits that individuals acquire in society. The culture is quantified by the quality of life, which is increasingly reflected in interior space design art. Therefore, the role of traditional Vietnamese culture in interior design art is increasingly recognized and valued by society. Today, despite the busy and fast-paced lifestyle, the role of traditional culture in each interior space is well-acknowledged and preserved in people's minds. Furthermore, culture is considered as the foundation and identity of a brand's product. The demand for interior decoration art is increasing, and it is essential in architecture and living spaces to meet the material and spiritual-cultural needs of people amidst the strong development of modern life.

Keywords: Traditional culture, interior design art.

1. Giá trị và vai trò của văn hóa truyền thống trong kiến trúc và nội thất

Mỹ thuật truyền thống của dân tộc Việt đã để lại cho chúng ta những hợp thể kiến trúc, nghệ thuật trang trí, tạo hình rất đồ sộ

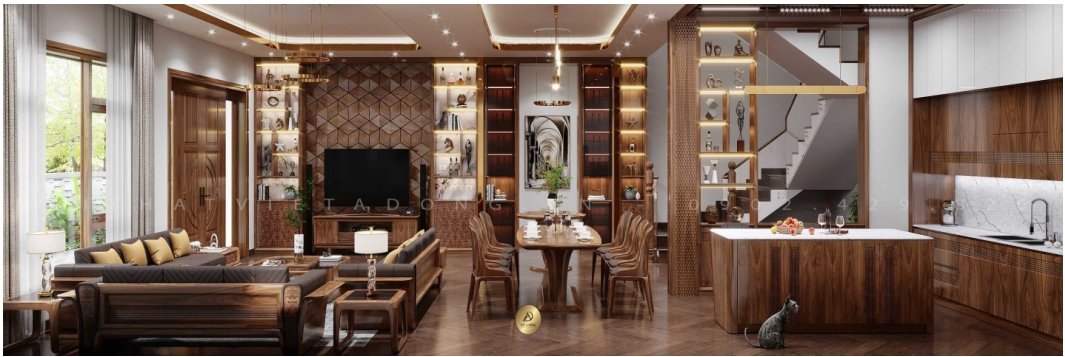
và quý giá. Kiến trúc mà không có mỹ thuật cũng như mỹ thuật không có cuộc sống và không thể tồn tại, phát triển được. Cái đẹp của nghệ thuật tạo hình và mỹ thuật trang trí thông qua kiến trúc - trang trí nội thất, nghệ thuật điêu

khắc và được hòa hợp trong hợp thể chung.

Cùng với dòng chảy của văn hóa truyền thống, nghệ thuật trang trí nội thất tham gia rất chặt chẽ vào quá trình kiến tạo môi trường, không gian sống của con người. Như vậy, văn hóa truyền thống đóng vai trò quan trọng trong công trình kiến trúc và trang trí nội thất, xu hướng này ngày càng phát triển mạnh mẽ nhằm đáp ứng nhu cầu cuộc sống. Các nhà thiết kế nội thất phải không ngừng tìm tòi, kế thừa từ mỹ thuật truyền thống để đưa ra những thiết kế thiết thực nhất nhằm đáp ứng nhu cầu ngày càng cao của cuộc sống. Mặc dù xu hướng hiện đại của thế giới từ lâu đã có ảnh hưởng sâu rộng đến kiến trúc và nội thất tại nước ta. Do

vậy, các phong cách thiết kế nội thất ở Việt Nam ngày càng đa dạng hơn, nhưng không thể phủ nhận rằng kiểu trang trí truyền thống vẫn giữ được sức hút vốn có.

Trải qua thời gian khá dài, nhất là trong thời kỳ chiến tranh và trước giai đoạn mở cửa, trang trí nội thất ít được nhắc đến trong kiến trúc, chỉ được xem như là một thành tố của kiến trúc. Các kiến trúc sư không phải ai cũng có thể đi sâu, hiểu tường tận và thiết kế được những không gian sống cụ thể. Để đáp ứng tốt được công năng, văn hóa thẩm mỹ của từng đối tượng sẽ sống và thụ hưởng không gian ở bên trong công trình kiến trúc ấy, không ai khác, đó là các nhà thiết kế trang trí nội thất.

Màu sắc trong thiết kế nội thất theo phong cách truyền thống của Công ty Việt Á Đông

Khi nhìn vào không gian của những ngôi nhà cổ tại Việt Nam, hay những phong cách mang yếu tố lịch sử tại nhiều danh thắng nổi tiếng, ta cũng nhận ra ngay đây là phong cách nội thất truyền thống. Tuy nhiên, để định nghĩa được thì không hề đơn giản. Bởi phong cách truyền thống Việt Nam mang ý nghĩa về sự đoàn tụ, sum vầy và quây quần con cháu, có thứ bậc rõ ràng và có nề nếp quy củ. Thông thường, những ngôi nhà theo kiểu truyền thống khá rộng và được chia ra các không gian tách biệt. Thời kì Pháp thuộc có ảnh hưởng tương đối nhiều tới xu hướng thiết kế và xây dựng tại Việt Nam, nhưng nhìn chung, nó vẫn mang cảm giác cội nguồn rất rõ. Bởi nội thất truyền thống Việt Nam luôn là sự kết nối của các thời kỳ văn hóa xưa và nay, mang đến cảm nhận gần gũi, ấm cúng nhưng không kém phần cổ kính.

Ngoài ra, ở đó, chúng ta cũng nhận thấy được sự tương đồng giữa phong cách nội thất truyền thống Việt Nam với phong cách Indochine (Phong cách Đông Dương). Bởi có sự giao lưu văn hóa, lịch sử lâu đời và có sự kết hợp sáng tạo với kiến trúc Pháp khiến không gian thêm giản dị, mộc mạc và ấn tượng. Phong cách Đông Dương là sự giao thoa giữa hai nền văn hóa phương Đông và phương Tây. Phong cách này được áp dụng nhiều cho những công trình kiến trúc nổi tiếng ở Pháp. Phong cách Đông Dương vừa làm nổi bật sự hoài cổ của truyền thống Á Đông vừa gợi được sự lãng mạn, hiện đại của kiến trúc Pháp.

2. Những đặc trưng của văn hóa truyền thống Việt trong không gian nội thất

“Nghệ thuật thu tóm các biểu trưng đời sống con người, cộng đồng, tổ chức xã hội, kể cả động thái lịch sử” [1]. Chính vì vậy, nghệ

thuật với nền văn hóa - văn minh truyền thống của một dân tộc có mối quan hệ khăng khít.

Kho tàng văn hóa truyền thống Việt Nam rất phong phú và đa dạng. Muốn khai thác, bảo tồn và phát triển ứng dụng trong các lĩnh vực nghệ thuật, đặc biệt trong nghệ thuật thiết kế nội thất, ta cần phải hiểu và nắm vững những đặc trưng căn bản để thiết kế sáng tạo hài hòa với ứng dụng thực tiễn.

2.1. Về màu sắc

Là một quốc gia có nền văn minh lúa nước, nên phong cách màu sắc trong văn hóa truyền thống Việt Nam hình thành và phản ánh theo những đặc trưng và quy tắc đơn giản, mang lại sự ấm cúng, gần gũi, thân thuộc với con người và thiên nhiên. Hầu hết các sản phẩm đều sử dụng chất liệu chính là gỗ, tre, đá, gạch và sơn mộc hoặc dùng các màu như đen, nâu, vàng để tô điểm thêm cho không gian. Do vậy, các màu sắc được kết hợp trong không gian nội thất thường là những màu trầm, trung tính nhằm làm nổi bật vẻ đẹp tự nhiên của gỗ. Ngoài ra, những màu sắc của các hình khối tự nhiên như của cây cối, tiểu cảnh, hòn non bộ cũng được nhiều gia đình yêu thích và coi đó là đặc trưng của văn hóa truyền thống.

“Gần gũi với thiên nhiên là đặc trưng của phong cách thiết kế truyền thống Việt Nam. Đưa những yếu tố tự nhiên như cây xanh vào nội thất giúp không gian được rộng mở, thoáng đãng và có thêm sinh khí. Bên cạnh đó, để yếu tố tự nhiên hoàn toàn hòa hợp với ngôi nhà, các màu sắc gần với màu cây cỏ, sông nước, mây trời luôn được ưu ái lựa chọn đầu tiên” [3]. Màu sắc và không gian như vậy sẽ tạo được cảm giác nhẹ nhàng thoải mái, thư giãn, gần gũi với thiên nhiên mà vẫn giữ được nét cổ kính, huyền bí và yên bình.

2.2. Về họa tiết

Trong các không gian nội thất truyền thống Việt, họa tiết thường được sử dụng khá phong phú và đa dạng. Đặc trưng những họa tiết đó thường giản dị nhưng rất tinh tế, trang trọng và cổ kính.

Sự bình dị, đơn giản và tinh tế là ưu tiên hàng đầu của phong cách thiết kế nội thất truyền thống Việt Nam. Đặc trưng trong không gian nội thất truyền thống thường xuyên có sự xuất hiện của hoa sen - quốc hoa Việt Nam hoặc hình ảnh tre, trúc - biểu tượng cho tinh thần bất khuất của dân tộc Việt. Họa tiết trang trí và những đồ vật đậm chất truyền thống, có nét hoài cổ mang phong vị ngày xưa trong cuộc sống hiện đại ngày nay. Những hình ảnh đó đã tạo nên một không gian nhẹ nhàng, cổ kính, thân thuộc và phù hợp với rất nhiều sự lựa chọn của nhiều tầng lớp trong xã hội đương đại hiện nay.

Trong cuộc sống đương đại ngày nay, càng thêm nhiều những công trình công cộng, nhà hàng, khách sạn và gia đình muốn vận dụng văn hóa truyền thống trong nghệ thuật thiết kế nội thất hiện đại, cách đơn giản nhất là sử dụng các họa tiết, hoa văn và những đồ vật gia dụng đậm chất Việt Nam, kết hợp với sự nét hoài cổ mang phong vị xưa.

2.3. Về vật liệu và đồ dùng

Đồ dùng gia dụng và vật liệu truyền thống là những sản phẩm văn hóa sáng tạo của nhiều thế hệ cha ông để lại. Nó là những đồ dùng mang tính đặc trưng của mỗi thời kỳ lịch sử không thể thiếu trong phong cách nội thất cổ điển Việt Nam. Những chiếc tủ chè, sập gu bằng gỗ khảm trai, những bộ bàn ghế gỗ dạng tràng ki hoặc bàn ghế bằng các chất liệu mây, tre,... là những đồ dùng mang đậm đặc trưng phong cách cổ điển Việt Nam. Những đồ dùng đó đều có điểm chung là đơn giản, mộc mạc, tập trung vào một vài công năng riêng trong không gian nội thất, toát lên hơi thở của lịch sử và mang nét cổ kính. Những điểm chung đó hầu như không sở hữu nhiều chi tiết cầu kỳ như của châu Âu, nhưng lại phản ánh chân thực nhất về văn hóa truyền thống, con người, xã hội và hoàn cảnh lịch sử Việt Nam.

Thiết kế nội thất truyền thống cũng như

hiện đại đều tạo lập không gian bên trong để phù hợp với kiến trúc bên ngoài công trình. Dựa vào những đặc trưng và hình thức của những đồ vật và phong cách nội thất, người ta phân loại phong cách kiến trúc đang phổ biến ở một số thể loại công trình nhà tiêu biểu như biệt thự, nhà ở cao tầng như: kế thừa và chọn lọc những đặc tính truyền thống, nệ cổ hoặc giả cổ, phong cách hiện đại và các hình thức khác - tự do tự phát,...

Xu hướng toàn cầu hóa và hội nhập trên cơ sở phát huy bản sắc của mỗi vùng, miền, dân tộc và mỗi quốc gia. Các công trình kiến trúc và nghệ thuật trang trí nội thất ở Việt Nam có xu hướng trở về với những giá trị văn hóa truyền thống dân tộc, từ hình thức trang trí, sắp đặt không gian, đồ đạc, chất liệu ánh sáng và màu sắc, hòa nhập và thân thiện với thiên nhiên,... Tuy nhiên, để tạo nên phong cách đặc trưng cho một không gian nội thất hiện đại nhưng vẫn mang tính truyền thống văn hóa Việt, người thiết kế cần phải xây dựng ý tưởng sáng tạo và có sự lựa chọn, kết hợp khéo léo.

Trang trí nội thất ngày càng phát triển mạnh theo nhịp độ phát triển của kiến trúc, nhu cầu thẩm mỹ và xu thế của thời đại, dựa theo tiêu chí của các yếu tố: kết cấu, công năng, thẩm mỹ... theo nhận thức (thẩm mỹ) và điều kiện kinh tế... Vì vậy, trang trí nội thất đối với những công trình cũng như mức độ đầu tư về thiết bị nội thất đang chiếm tỉ lệ ngày một lớn.

Những hình thức biểu hiện trong trang trí không gian nội thất vẫn dựa trên một số hình thức đã hình thành từ trước đến nay, đó là, nệ cổ, giả cổ, ngoại lai hoặc kế thừa và chọn lọc những đặc tính văn hóa truyền thống, kế thừa và phát triển trên cơ sở hiện đại và kết hợp với bản sắc dân tộc.

Nội thất phòng khách tại Timeless Villa Quận 2 Thiết kế của Công ty TNHH Design và Build Kiến Phong

Villa Ba Son - Sài Gòn, Thiết kế của Công ty TNHH Design và Build Kiến Phong

Ngày nay, cách nhìn về truyền thống dân tộc của người thiết kế và cả người sử dụng ngày càng có chiều sâu hơn, không đơn thuần chỉ là những mô típ hay hình thức bề ngoài. Quá trình giao lưu kiến trúc và nghệ thuật trên thế giới thường bắt đầu là sự phản ứng, xung đột trước các hình thức mới lạ, sau đó là quá trình đối thoại, tìm hiểu, để rồi tiếp nhận và thử nghiệm, tiếp theo là sáng tạo và phát triển. Chỉ đến khi có sự hoán cải, tiếp biến cả nội dung lẫn hình thức giữa truyền thống và tiếp thu những cái mới thì mới thể hiện được tinh thần dân tộc, nâng nó lên tầng cao mới thì mới hòa nhập được với thế giới. Phát triển và kế thừa trên cơ sở vừa hiện đại vừa dân tộc cũng là một xu hướng lớn để phù hợp với hoàn cảnh và cuộc sống hiện đại. Bởi vì, bản sắc dân tộc luôn luôn có nhu cầu tiếp nhận và vận động để phát triển.

Sự tiến bộ của khoa học kỹ thuật và công nghệ trong lĩnh vực vật liệu và thi công công trình sẽ tác động nhiều vào quá trình này. Tuy nhiên, sẽ có những mặt hạn chế vì ngày càng ít dần những tác phẩm nghệ thuật - mỹ thuật thể hiện bằng phương pháp thủ công truyền thống. Chẳng hạn, các sản phẩm từ tranh sơn mài cho đến hàng gia dụng và đồ đạc bằng gỗ phủ sơn đều theo công nghệ hiện đại giả sơn mài, tuy phù hợp với việc sản xuất hàng loạt, nhưng chất lượng lại không cao và giá trị nghệ thuật cũng vì thế mà giảm sút đi. Sự lạm dụng thiếu sàng lọc, cân nhắc các tác phẩm mỹ thuật hoặc chiều theo những yêu cầu thị hiếu hạn chế của chủ công trình đôi khi làm không gian bị loãng hoặc quá ôm đồm, dẫn đến sự rối rắm trong nội thất đang khá phổ biến trong thời buổi

ơ chế thị trường, do vậy, việc phát triển ngành thiết kế và tư vấn thiết kế sẽ giúp nhà thiết kế và người sử dụng khắc phục vấn đề này. Kéo theo sự phát triển của ngành thiết kế trang trí nội thất, việc đào tạo trang trí nội ngoại thất đang phát triển rất nhanh để đáp ứng nhu cầu thiết kế và tư vấn trang trí nội ngoại thất công trình của xã hội. Tuy nhiên, nếu không có sự đầu tư xây dựng chương trình giảng dạy tiên tiến, có hệ thống, đội ngũ giáo viên chuẩn mực với đầy đủ kiến thức và bản lĩnh nghề nghiệp, đồng thời, định hướng chiến lược phát triển lâu dài thì chất lượng đào tạo sẽ không cao, không thể đào tạo được những nhà thiết kế giỏi đủ sức hình thành phong cách tiêu biểu, thể hiện bản sắc kiến trúc dân tộc Việt Nam, và đáp ứng kịp nhu cầu ngày càng nhiều của xã hội, cũng như sự phát triển, lớn mạnh cho ngành thiết kế trang trí nội ngoại thất Việt Nam.

Nội thất truyền thống Việt Nam [3]

Nguồn: Internet

Việt Nam có lịch sử lâu đời, văn hóa truyền thống giàu nội hàm. Hiểu rõ về văn hóa truyền thống, chắt lọc các yếu tố thẩm mỹ đặc trưng của văn hóa truyền thống, tích hợp công nghệ hiện đại và áp dụng phương pháp thiết kế sáng tạo mẫu mã, bao bì sản phẩm là một vấn đề quan trọng của các nhà thiết kế hiện đại. Sự kết hợp hài hòa không chỉ làm tăng giá trị thẩm mỹ, khả năng tiêu thụ của sản phẩm mà còn làm tăng sự tự tin về văn hóa và sử dụng quyền lực mềm của văn hóa trong lĩnh vực kinh tế, xã hội, thương mại quốc tế. Sự tiến bộ nhanh chóng của khoa học hiện đại và công nghệ đã giúp cho các thiết kế hiện đại ngày càng phát triển. Tuy nhiên, nếu bỏ qua giá trị thẩm mỹ và văn hóa dân tộc sẽ là thiệt thòi, thiếu sót lớn của các thiết kế đương đại, bởi giờ đây,

thế giới đã trở thành một thị trường độc nhất không lồ. Vì vậy, điều quan trọng là hàng hóa mang đậm dấu ấn văn hóa dân tộc sẽ có sức cạnh tranh độc đáo với nước ngoài để nổi bật trên thị trường thế giới. Chắt lọc các yếu tố đặc sắc trong di sản văn hóa truyền thống của Việt Nam, sử dụng chúng một cách sáng tạo trong thiết kế để các quốc gia khác có thể nhận ra hàng hóa của Việt Nam, đó là nhiệm vụ rất quan trọng của các nhà thiết kế đương đại.

Các yếu tố chính của văn hóa truyền thống đến từ các hoa văn, ký tự, màu sắc, hoặc các câu chuyện truyền thuyết, sự tích,... thể hiện tinh thần truyền thống. Việc tạo ra các thiết kế, không chỉ dựa vào các biểu tượng mang yếu tố vật chất để hình thành những đặc điểm biểu tượng bên ngoài của thương hiệu, mà còn đòi hỏi sự tích hợp hữu cơ của tinh thần và giá trị văn hóa truyền thống đặc sắc, có tư duy sâu sắc về văn hóa truyền thống, đồng thời, hiểu và suy nghĩ về các biểu tượng văn hóa truyền thống theo quan điểm ngày nay, để tạo ra những ý nghĩa mới trong quá trình thiết kế.

Văn hóa truyền thống Việt Nam là di sản văn hóa tinh thần, được dân tộc Việt Nam tích lũy trong quá trình lâu dài, là kết tinh của tinh thần, trí tuệ, được lưu truyền từ thế hệ này sang thế hệ khác và là tập hợp của các phương thức sản xuất kinh tế, chính trị. Những công trình kiến trúc quan trọng thấm đẫm bản sắc và văn hóa dân tộc gồm những vật liệu chính là gỗ, trên tường vách và bộ khung đỡ mái, các cột chống cũng đều là những cây gỗ lớn; riêng mái được lợp từ ngói đất nung. Để trang trí những đồ vật quý, người Việt có một hệ thống hoa văn cách điệu từ tự nhiên như: Mây, hoa, lá, sóng nước, chim, côn trùng, núi, sông,... Các vật dụng chủ yếu làm từ đất nung có men như: Bát, đĩa, bình, lọ hoặc không có men như: Chum, vại, nôi, niêu. Ngoài ra, một vật liệu quan trọng nữa là đồ từ tre nứa như: Chõng để nằm, rổ rá, bàn ghế,... dụng cụ lao động, chỉ một số ít rèn từ sắt như: Lưỡi cuốc, lưỡi cày, dao, liềm,... còn lại đều được chế tạo kết hợp với tre hoặc gỗ.

Những nguyên liệu cơ bản trong thiết kế, đặc biệt là lĩnh vực thiết kế nội thất, vật dụng trang trí như: Đất, nước, đá, gỗ, tre, rom rạ,... vốn rất gần gũi với con người nên dễ tạo cho các nhà thiết kế những cảm hứng sáng tạo. Đã có rất nhiều nhà thiết kế hay các thương hiệu nổi tiếng thế giới trong lĩnh vực thiết kế thành công với những triết lý riêng của họ. Có một điểm nổi bật là họ thường sử dụng những chất liệu từ thiên nhiên hay những vật liệu có sẵn của địa phương để tạo nên những sản phẩm có thiết kế tối giản nhưng tinh tế, mang dấu ấn văn hóa truyền thống, gần gũi với thiên nhiên và có thông điệp rõ ràng. Ngoài ra, các nhà thiết kế của Việt Nam có thể tìm hiểu, vận dụng các kỹ thuật thủ công của các làng nghề truyền thống để tạo nên những sản phẩm riêng mang dấu ấn của mình. Tuy nhiên, quan trọng hơn cả vẫn là yếu tố con người, đòi hỏi nhà thiết kế phải có tư duy rộng mở với cách tiếp cận hiện đại để đánh thức và khai phóng những ý tưởng sáng tạo độc đáo. Các ứng dụng hệ thống biểu tượng văn hóa truyền thống trong thiết kế hiện đại có thể được chia thành ba khía cạnh: *Hình ảnh truyền thống, vật liệu truyền thống và màu sắc truyền thống.*

Di sản văn hóa vật thể và phi vật thể là kho tàng vô tận mang lại nguồn cảm hứng sáng tạo cho các nhà thiết kế, chẳng hạn như: Chạm khắc gỗ, đúc đồng, dệt và nhuộm lụa, gốm sứ, lụa,... phản ánh những nét đặc sắc của văn hóa Việt Nam. Bắt đầu từ văn hóa dân tộc truyền thống của Việt Nam, thiết kế đương đại rất cần thiết chọn lựa các hình thức bên ngoài đại diện và tinh thần bên trong; Khéo léo sử dụng chúng trong quá trình sáng tạo thiết kế nghệ thuật, làm cho tác phẩm của các nhà thiết kế truyền tải xuất sắc những nét riêng độc đáo, quyến rũ và hấp dẫn từ văn hóa Việt Nam.

Trong bối cảnh hội nhập quốc tế hiện nay, việc tích hợp các ý tưởng đa dạng và nhiều thông tin khác nhau về quan điểm, thiết kế và sử dụng truyền thống biểu tượng văn hóa có ý nghĩa mới. Ví dụ, trong quá khứ, hoa văn hình rồng tượng trưng cho hoàng gia quyền lực và uy nghiêm, phượng

hoàng đại diện cho phẩm giá và sự thiêng liêng. Ngày nay, với sự phát triển của xã hội, rồng và phượng - các motif này còn mang ý nghĩa cho sự tốt lành, hạnh phúc, thịnh vượng; Điều đó đã khiến các nhà thiết kế cần nghiên cứu nguồn gốc của các ký hiệu, đồng thời, kết hợp quá trình lịch sử để biến đổi các mô hình truyền thống một cách hợp lý và theo quy định, mang lại sức sống mới cho truyền thống biểu tượng văn hóa Việt Nam.

Văn hóa truyền thống Việt Nam luôn ảnh hưởng tới đời sống mỗi cá nhân cũng như toàn xã hội, là nguồn cảm hứng, tư liệu cho các nhà thiết kế. Những thiết kế hôm nay có thể sẽ trở thành truyền thống của tương lai. Trên cơ sở tôn trọng các biểu tượng văn hóa truyền thống, nhà thiết kế kết hợp các ứng dụng mới của thời đại hiện tại để tạo ra sự đột phá từ trong truyền thống văn hóa và thoát khỏi những hạn chế của truyền thống. Giải mã và tái tạo lại truyền thống, các biểu tượng văn hóa nên được sử dụng trong thiết kế hiện đại để mở ra cho những tư duy cổ hũu, đổi mới để tạo ra một khái niệm mới phù hợp với phát triển của thời đại.

3. Kết luận

Trên nền tảng của sự phát triển nhanh chóng của khoa học, công nghệ và nhu cầu mạnh mẽ của xã hội, nghệ thuật thiết kế nội thất của Việt Nam chịu ảnh hưởng của nhiều khuynh hướng, phong cách thiết kế của thế giới. Chính vì vậy, nếu bỏ qua văn hóa truyền thống, là bỏ đi những giá trị lịch sử của đất nước sẽ khiến nghệ thuật thiết kế bị động và làm đi mất bản sắc dân tộc dưới làn sóng công nghệ và toàn cầu hóa. Nắm vững và khai thác văn hóa truyền thống, phân tích, thiết kế và tái tạo văn hóa không thể chỉ đi kèm với vẻ bề ngoài ngoại hình, mà còn thể hiện thẩm mỹ bên trong và các giá trị ứng dụng. Không chỉ kế thừa và học hỏi từ văn hóa truyền thống, mà cần thiết đổi mới và phát triển trong nghệ thuật thiết kế nội thất dựa trên nền tảng từ văn hóa truyền thống. Hơn nữa, “Con người có thiên hướng quy về những thứ tự nhiên các thiết kế hóa thạch (fossil design)” [4], do vậy, đòi hỏi các nhà thiết kế nội thất cần

nắm bắt kịp thời nhịp đập, xu thế của thời đại kết hợp hài hòa với những giá trị cốt lõi của văn hóa truyền thống Việt Nam mới có thể mang lại cho nó một sức sống mới trong

nhận diện của nghệ thuật thiết kế nội thất đương đại mang tinh thần và bản sắc Việt trong một thế giới đa chiều ngày nay.

Tài liệu tham khảo

- [1]. Đoàn Khắc Tĩnh (2018), *Xã hội học, mỹ học và lý luận phê bình nghệ thuật*, NXB Mỹ thuật, Hà Nội.
- [2]. Deco - Crystal/blog/phong-cach-noi that-truyen-thong.
- [3]. Nguồn Internet: Vuongquocnoithat.vn; <https://kientruckienphong.vn/>.
- [4]. KTS Vương Đạo Hoàng - GD Công ty CP TK& Truyền thông Kiến Việt (2022), *Color Home*.